

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

23 травня 2022 року

Справа №200/1696/22

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Суддя Донецького окружного адміністративного суду Кочанова П.В., розглянувши у порядку спрощеного позовного провадження (у письмовому провадженні) адміністративну справу за позовом Чернецької Тетяни Олександрівни до Управління соціального захисту населення Покровської міської ради Донецької області про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії,-

В С Т А Н О В И В:

Позивач, Чернецька Тетяна Олександрівна звернулася до Донецького окружного адміністративного суду з адміністративним позовом до Управління соціального захисту населення Покровської міської ради Донецької області, в якому просить суд:

- визнати протиправною бездіяльність Управління соціального захисту населення Покровської міської ради щодо нездійснення нарахування та виплати Чернецькій Тетяні Олександрівні щорічної разової грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком,

- зобов'язати Управління соціального захисту населення Покровської міської ради нарахувати та виплатити Чернецькій Тетяні Олександрівні недоплачену грошову допомогу до 5 травня за 2021 рік у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком, з урахуванням попередньо виплаченої суми допомоги.

В обґрунтування позову зазначає, що вона має право на пільги, встановлені законодавством України для ветеранів війни - учасників бойових дій, а отже має право на отримання одноразової грошової допомоги до 5 травня в розмірі 5 мінімальних пенсій за віком. Водночас, всупереч рішенню Конституційного Суду України рішення від 27 лютого 2020 року №3-р/2020, відповідач протиправно виплатив грошову допомогу позивачу у неповному розмірі. На підставі викладеного просила задовольнити адміністративний позов в повному обсязі.

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 31 січня 2022 року прийнято позовну заяву до розгляду, відкрито провадження у справі №200/1696/22 у порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні).

У строк, встановлений судом через відділ документообігу та архівної роботи суду від відповідача надійшов відзив на адміністративний позов Чернецької Тетяни Олександрівни, в якому останній заперечив проти задоволення позовних вимог. В обґрунтування заперечень зазначив про те, що позивачу була виплачена щорічна разова допомога до 5 травня у розмірі 1491,00 грн. на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 08 квітня 2021 року №325. При цьому, зазначає, що із набуттям чинності Закону України від 28 грудня 2014 року №79-VII «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних

відносин», Кабінету Міністрів України надано повноваження щодо визначення розміру щорічної разової грошової допомоги до 5 травня, встановленого ст.12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Також, зазначає, що положення Закону України від 28 грудня 2014 року №79-VII, Конституційним Судом України неконституційними не визнані.

На підставі зазначеного, просив суд відмовити позивачу у задоволенні позовних вимог у повному обсязі.

Згідно з пунктом 10 частини 1 статті 4 Кодексу адміністративного судочинства України, письмове провадження - розгляд і вирішення адміністративної справи або окремого процесуального питання в суді першої, апеляційної чи касаційної інстанції без повідомлення та (або) виклику учасників справи та проведення судового засідання на підставі матеріалів справи у випадках, встановлених цим Кодексом.

Частиною 4 статті 243 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що судові рішення, постановлене у письмовому провадженні, повинно бути складено у повному обсязі не пізніше закінчення встановлених цим Кодексом строків розгляду відповідної справи, заяви або клопотання.

Перевіривши матеріали справи, вирішивши питання, чи мали місце обставини, якими обґрунтовувалися вимоги, та якими доказами вони підтверджуються, чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази на їх підтвердження, яку правову норму належить застосувати до цих правовідносин, судом встановлено наступне.

Позивач, Чернецька Тетяна Олександрівна, 31 січня 1985 року народження, є громадянкою України, що підтверджується копією паспорта громадянина України серії ОК 036592, виданого Добропільським МВ ГУДМС України в Донецькій області 08.04.2017 року, РНОКПП 3107703025.

Позивач має право на пільги, встановлені законодавством України для ветеранів війни – учасників бойових дій, що підтверджується посвідченням серія МВ № 040321, виданого 28 грудня 2018 року.

Листом від 29.11.2021 року №01-04-4788, Управлінням соціального захисту населення Покровської міської ради Донецької області за результатом розгляду звернення позивача щодо проведення перерахунку та виплати частини одноразової грошової допомоги до 5 травня 2021 року у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком, повідомлено про те, що у 2021 році виплата одноразової грошової допомоги ветеранам війни до 5 травня була здійснена відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 08.04.2021 №325, якою затверджені розміри щорічної разової грошової допомоги та остання, як учасник бойових дій отримала на особовий рахунок у відділенні банку 1491,00 грн.

Спір між сторонами виник у зв'язку з нарахуванням та виплатою відповідачем позивачу щорічної разової грошової допомоги до 5 травня у розмірі, передбаченому постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.2021 № 325.

Надаючи правову оцінку правовідносинам суд виходив з наступного.

Правовий статус ветеранів війни визначає та створення належних умов для їх життєзабезпечення забезпечує Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" №3551-XII від 22 жовтня 1993 року (далі - Закон №3551-XII).

Відповідно до частини п'ятої статті 12 Закону №3551-XII (в редакції Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" від 25 грудня 1998 року №367-XIV) щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком.

Підпунктом "б" підпункту 1 пункту 20 розділу II "Внесення змін до деяких законодавчих актів України" Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" № 107-VI від 28 грудня 2007 року (набрав чинності 01 січня 2008 року) частину п'яту статті 12 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" викладено у такій редакції: "Щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі, який

визначається Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України".

Рішенням Конституційного Суду України від 22 травня 2008 року № 10рп/2008 визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), зокрема, положення підпункту "б" підпункту 1 пункту 20 розділу II "Внесення змін до деяких законодавчих актів України" Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" № 107-VI від 28 грудня 2007 року.

В подальшому Законом України від 28 грудня 2014 року № 79-VIII "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин" (набрав чинності 01 січня 2015 року) розділ VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України доповнено пунктом 26, яким встановлено, що норми і положення, зокрема статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

На виконання зазначених приписів Бюджетного кодексу України з метою забезпечення виплати разової грошової допомоги ветеранам війни, особам, на яких поширюється дія Законів України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" і "Про жертви нацистських переслідувань", Кабінетом Міністрів України щороку приймалися відповідні щодо окремого бюджетного року постанови, а саме: № 147 від 31 березня 2015 року, № 141 від 02 березня 2016 року, № 233 від 05 квітня 2017 року, № 170 від 14 березня 2018 року, № 237 від 20 березня 2019 року та № 112 від 19 лютого 2020 року, № 325 від 08 квітня 2021 року, якими визначався, зокрема, розмір та порядок виплати разової грошової допомоги учасникам бойових дій.

Зокрема, у постанові Кабінету Міністрів України «Деякі питання виплати у 2021 році разової грошової допомоги, передбаченої Законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і «Про жертви нацистських переслідувань» від 08 квітня 2021 року № 325 визначено розмір виплати разової грошової допомоги учасникам бойових дій - 1491 гривня.

Водночас рішенням Конституційного Суду України від 27 лютого 2020 року № 3-р/2020 у справі №1-247/2018(3393/18) визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), окреме положення пункту 26 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України у частині, яка передбачає, що норми і положення статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425) застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

У цьому ж рішенні зазначено, що окреме положення пункту 26 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України у частині, яка передбачає, що норми і положення статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425) застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, визнане неконституційним, втрачає чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

Отже, з 27 лютого 2020 року норми і положення, зокрема статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", не застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Таким чином, з 27 лютого 2020 року застосовуються положення статті 12 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" в редакції Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" від 25 грудня 1998 року №367-XIV (з урахуванням рішення Конституційного Суду України від 22 травня 2008 року № 10рп/2008), а саме: щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком.

За визначенням, наведеним у статті 1 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" № 1058-IV від 09 липня 2003 року, мінімальна пенсія - державна соціальна гарантія, розмір якої визначається цим Законом.

Відповідно до частини першої статті 28 вказаного Закону мінімальний розмір пенсії за віком за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу встановлюється в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом.

Статтею 7 Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" № 1082-IX від 15 грудня 2020 року встановлено у 2021 році прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність: з 1 січня 2021 року - 1769 гривень.

Таким чином, розмір щорічної разової грошової допомоги учасникам бойових дій у 2021 році становить 8 845 грн. (1769,00 грн. x 5).

Оскільки разову грошову допомогу відповідачем виплачено у розмірі, меншому ніж передбачено статтею 12 частиною 5 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", суд дійшов висновку про порушення ним прав позивача на отримання такої допомоги у передбаченому цією нормою розмірі.

Зважаючи на викладене, належним способом захисту порушених прав позивача у спірних правовідносинах є зобов'язання відповідача, як суб'єкта владних повноважень, нарахувати та виплатити позивачу недоплачену грошову допомогу до 5 травня за 2021 рік у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком, з урахуванням попередньо виплаченої суми допомоги.

При розгляді даної адміністративної справи суд ураховує правові висновки, викладені у постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду в рішенні від 29 вересня 2020 року у справі № 440/2722/20.

Відповідно до частини 2 статті 2 КАС України у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: 1) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України; 2) з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; 3) обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); 4) безсторонньо (неупереджено); 5) добросовісно; 6) розсудливо; 7) з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; 8) пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); 9) з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; 10) своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Відповідно до вимог пункту 4 частини першої статті 5 КАС України, кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або законні інтереси, і просити про їх захист шляхом визнання бездіяльності суб'єкта владних повноважень протиправною та зобов'язання вчинити певні дії.

Відповідно до положень статті 9 КАС України розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.

Відповідно до вимог частин першої статті 77 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків,

встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Нормами частини другої зазначеної статті встановлено, що в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача. У таких справах суб'єкт владних повноважень не може посилатися на докази, які не були покладені в основу оскаржуваного рішення, за винятком випадків, коли він доведе, що ним було вжито всіх можливих заходів для їх отримання до прийняття оскаржуваного рішення, але вони не були отримані з незалежних від нього причин.

Якщо учасник справи без поважних причин не надасть докази на пропозицію суду для підтвердження обставин, на які він посилається, суд, відповідно до положень частини п'ятої статті 77 КАС України, вирішує справу на підставі наявних доказів.

Враховуючи, що відповідач не довів правомірність виплати грошової допомоги за 2021 рік без урахування рішення Конституційного Суду України №3- р/2020 від 27 лютого 2020 року, суд дійшов висновку, що адміністративний позов підлягає задоволенню.

Оскільки позивач звільнена від сплати судового збору на підставі статті 5 пункту 13 Закону України "Про судовий збір", то питання щодо розподілу судових витрат судом не вирішується.

На підставі вищевикладеного та керуючись статтями 2-15, 19-21, 72-79, 90, 94, 122, 123, 139, 159-161, 164, 192-194, 224-228, 241-247, 255, 253-262, 293-295 КАС України, суд, -

ВИРІШИВ:

Адміністративний позов Чернецької Тетяни Олександрівни до Управління соціального захисту населення Покровської міської ради Донецької області про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії – задовольнити.

Визнати протиправною бездіяльність Управління соціального захисту населення Покровської міської ради щодо нездійснення нарахування та виплати Чернецькій Тетяні Олександрівні разової грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком.

Зобов'язати Управління соціального захисту населення Покровської міської ради (код ЄДРПОУ 2595361, юридична адреса: 85300, Донецька область, м.Покровськ, вул.Поштова, 22) нарахувати та виплатити Чернецькій Тетяні Олександрівні (РНОКПП 3107703025, адреса реєстрації: 85001, Донецька область, м.Добропілля, вул.Саратовська, буд.37 кв.51) недоплачену грошову допомогу до 5 травня за 2021 рік, у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком, з урахуванням попередньо виплаченої суми допомоги.

Рішення прийнято в нарадчій кімнаті в порядку письмового провадження 23 травня 2022 року.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Апеляційна скарга на рішення суду подається до Першого апеляційного адміністративного суду протягом тридцяти днів з дня його проголошення. Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду, або розгляду справи в порядку письмового провадження, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Суддя

П.В. Кочанова

